

Motion till riksdagen 2005/06:So512

av **Johan Pehrson (fp)**

Tobaksbruket

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att prioritera och satsa på tobakspreventivt arbete.

Motivering

Antalet rökare i Sverige har minskat avsevärt de senaste decennierna – på 30 år har andelen rökare bland män minskat med 50 procent och bland kvinnor med 30 procent. Bland gravida har rökarna minskat med närmare 70 procent sedan början av 1990-talet. Information, opinionsbildning och utbildning har legat till grund för denna utveckling som skärpt lagstiftning och rökfria serveringar också bidragit till. Men arbetet är inte helt så framgångsrik som man kan tro. Faktum är att det fortfarande finns en miljon svenskar som röker dagligen. Vidare dör 6 400 rökare i förtid och 500 personer av passiv rökning varje år. Det är positivt att ungdomars rökvanor minskar, men fortfarande är det 32 procent av flickorna och 29 procent av pojkarna i årskurs nio som röker och/eller snusar. Människors förbrukning av tobak kostar också samhället 26 miljarder kronor per år samtidigt som statens skatteintäkt är åtta miljarder.

Det råder inget tvivel om att det är viktigt med arbetet att förebygga och bekämpa tobaksbruket i Sverige. Regeringen gav Statens folkhälsoinstitut i uppdrag att under tre år (2002–2005) förstärka tobaksarbetet i vårt land inom ramen för det så kallade Tobaksuppdraget. I till exempel Örebro län har Tobaksuppdraget finansierat ett projekt som hittills, efter ett år, fått 25 procent av de deltagande ungdomarna att helt sluta röka. Dessutom har tobakspolicies utarbetats och antagits i både Kumla och Lekebergs kommun.

Tobaksuppdraget har varit mycket värdefullt för att ge landets tobakspreventiva arbete nya möjligheter. Men tyvärr minskar nu satsningarna på detta oerhört viktiga arbete när den tobakssamordnade funktionen på Folkhälsoinstitutet monteras ned. Under 1990-talet disponerade Folkhälsoinstitutet 5–7 miljoner kronor per år för att motverka att människor använde tobak – vilket

Fel! Okänt namn på

nu efter Tobaksuppdraget krympt till en halv miljon kronor. Nedmonteringen innebär att långsiktigheten och kontinuiteten som krävs för att pengarna ska vara väl investerade försvinner – det som lokalt och regionalt byggts upp under Tobaksuppdraget riskerar därmed att stanna av. Även Hjärt-Lungfonden och Cancerfonden har fått minskade resurser och tvingats lägga ner mycket av sitt tobakspreventiva arbete.

För att kunna följa upp och genomföra de beslut om folkhälsomålen som riksdagen fastställt år 2003 krävs en nationell kontinuerlig samordningsfunktion och en kontinuerlig adekvat finansiering av tobaksarbetet. Det är av största vikt, framförallt mänskligt men också ekonomiskt, att resurser tillförs för ändamålet att förebygga och bekämpa att människor använder tobak. Det bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Stockholm den 4 oktober 2005

Johan Pehrson (fp)